

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.:
18/4856 ES SSA/bj

Vår ref.:
2018/1773-5/FD V 3/ASKA

Dato:
29.01.2019

Høring - endringer i reglene om kildevern i straffeprosessloven og tvisteloven

Forsvarsdepartementet (FD) viser til høringsdokumenter av 24. september 2018 med forslag til endringer i reglene om pressens kildevern i straffeprosess og tvisteloven.

FD har videresendt høringsdokumentene til underliggende etater. Forsvarsstaben har i brev til FD av 17. januar 2019 gitt følgende innspill til høringen:

Forsvarsstaben slutter seg til Justisdepartementets vurdering i 11.6 om spørsmål om etterforskningsforbud. Et forbud mot etterforskning der taushetsbelagte opplysninger er mottatt av en journalist eller andre som er omfattet av forslaget kan ha store konsekvenser for etterforskning av brudd på sikkerhetsloven, sannsynligvis også i disiplinærsaker. Dette er såpass viktig for Forsvaret at vi mener det bør nevnes selv om forslaget om etterforskningsforbud ikke er videreført. Sikkerhetslovens forebyggende effekt vil kunne reduseres dersom forslaget skulle vedtas. Begrunnelsen for ovennevnte tilsvarer RAs uttalelse i punkt 11.4.4:

Riksadvokaten er imidlertid, som eneste høringsinstans, av den klare oppfatning at det ikke bør innføres forbud mot at politiet, på annen måte enn gjennom forklaring fra den som kan påberope seg kildevernet, etterforsker hvem som er kilde til en opplysning:

Forbudet vil innebære at verken domstol, politi eller andre myndigheter kan foreta undersøkelser for å finne en anonym kilde. Mindretallet mener dette vil være en naturlig konsekvens av deres forslag om et absolutt kildevern

«Særlig gjelder det der det er mistanke om at kilden har begått et straffbart forhold, men [det] gjelder i prinsippet også der kilden kan være et viktig vitne i straffesak. Etter riksadvokatens mening vil det være direkte støtende dersom man ikke på vanlig måte skal kunne etterforske mulig brudd på taushetsplikten (som også kan være begått av polititjenestemenn), utelukkende fordi den som har mottatt opplysningen er journalist el.l. I denne sammenheng nevnes at riksadvokaten med bekymring registrerer pressens til dels ukritiske bruk av opplysninger den åpenbart har fått tilgang til via brudd på taushetsplikt, og i oppslag som i mange tilfeller vanskelig sies å ha nevneverdig interesse for samfunnsdebatten. Det er ikke nødvendigvis opplagt at formidling av slike opplysninger bør skje straffritt, og riksadvokaten antar at en nærmere vurdering av dette spørsmål vil tvinge seg fram med utgangspunkt i erfaringene etter 22/7. Dette spørsmål

blir særlig aktuelt dersom metodekontrollutvalgets forslag om å innføre en generell lovbestemt og straffsanksjonert taushetsplikt for advokater, om straffesaksopplysninger, blir vedtatt (se NOU 2009:15 kapittel 29).»

Forsvarsdepartementet har ingen ytterligere merknader til høringen.

Med hilsen

Fredrik Irgens (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Astrid Karstensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert, og har derfor ikke håndskrevne signaturer.